

De laatste Godfather

Reg McKay

De laatste Godfather

Vertaald uit het Engels door Dieuwke van der Veen

Lebowski Publishers, Amsterdam 2011

Oorspronkelijke titel: *The Last Godfather*

Oorspronkelijk uitgegeven door: Black & White Publishing, 2006

© Reg McKay, 2006

© Vertaling uit het Engels: Dieuwke van der Veen, 2010

© Nederlandse uitgave: Lebowski Publishers, Amsterdam 2011

Omslagontwerp: Dog and Pony, Amsterdam

Omslagfoto: © Push Pictures/Corbis

Typografie: Michiel Niesen, ZetProducties, Haarlem

ISBN 978 90 488 0516 7

NUR 305

www.dewereldvandemisdaad.nl

www.lebowskipublishers.nl

lebowski

Dit boek is ook leverbaar als e-book:

978 90 488 0632 4

Met het mes op de keel

door Gerlof Leistra

Arthur Thompson was voor de duvel niet bang. In zijn geboortestad Glasgow kende iedereen zijn reputatie als zware jongen. Maar toen hij midden jaren zestig van de vorige eeuw zijn vleugels uitsloeg naar het zuiden, kwam hij in conflict met de tweelingbroertjes Kray, destijds de ongekroonde koningen van de misdaad in Londen: “Wie is die klote-Schot?” Het was niet zozeer een vraag, zo schrijft Reg McKay treffend in *De laatste Godfather*, ‘als wel een bord met de waarschuwing VERBODEN TOEGANG.’

Met zo’n waarschuwing was je bij Thompson aan het verkeerde adres. In zijn eentje reisde hij af naar het hoofdkwartier van de Kray Twins; de Double R-club in Londen. Of hij de tweeling kon spreken. Dat kon. Bij hun verschijning haalde Thompson ijzig kalm een geweer met afgezaagde loop uit zijn jas en dwong één van de broers op de knieën. Met een knikje naar de ander, zei hij: ‘Jij gaat zijn kont kussen.’

Na die vernederende knieval zei de ‘klote-Schot’: ‘Mijn naam is Arthur Thompson uit Glasgow. Je zal me vast niet vergeten.’

Dat is nog eens een binnenkomer! Je moest lef hebben om de Kray Twins, nota bene op hun eigen terrein, zo diep te beledigen. En lef had Thompson. Puttend uit een veelheid aan bron-

nen schetst de Schotse misdaadjournalist Reg McKay in *De laatste Godfather* het profiel van een hondsbrutale en onverbetterlijke crimineel.

Geboren in 1931 begon Thompson op zijn achtste te stelen uit winkels en fabrieken. Rond zijn twintigste was hij een volleerd overvaller. Daarnaast verdiende de jonge Thompson de kost als uitsmijter en afperser en inde hij in opdracht van geldschietters vorderingen. Wie niet betaalde, moest maar voelen.

Op het hoogtepunt van zijn loopbaan handelde Thompson op grote schaal in drugs en wapens en verleende hij tegen betaling 'protectie' aan allerlei bedrijven. In de praktijk betekende die bescherming dat hij de touwtjes strak in handen had en de bedrijven onder meer gebruikte als opslagplaats van foute waar.

Arthur Thompson was jarenlang de Godfather van Glasgow. Je zou zijn status en positie in de wereld van de misdaad kunnen vergelijken met die van de in 1991 geliquideerde Nederlandse maffiabaas Klaas Bruinsma.

Het decor van zijn snoeiharde leven bestond uit door de fabrieksrook zwartgeblakerde achterstandsbuurten met troosteloze huurkazernes en overvolle pubs. Het straatbeeld werd bepaald door mannen met doorleefde koppen en stevige knuisten die een groot deel van hun leven achter de tralies doorbrachten.

Thompson mocht dan de onbetwiste leider zijn van de Tartan Maffia, de Schotse maffia, onduidelijk is hoeveel bendeleden hij achter zich had. Thompson werkte bij voorkeur met jongens uit zijn buurt en met telgen uit bevriende families. Die kon je in de regel blindelings vertrouwen. De boss was zelf ook niet te beroerd om de handen uit de mouwen te steken. Wat dat betreft voldeed hij niet aan het cliché van de onaantastbare maffialeider. Zijn gewetenloze reputatie stond niettemin borg voor loyaliteit en onderdanigheid, wat voor rotstreken hij zijn 'jongens' ook flikte.

Voor geld deed Thompson alles. Elke dag spelde hij de rouwadvertenties in de *Glasgow Herald*: 'Hopelijk was er een of ander rijk figuur overleden, liefst weduwnaar of weduwe die een landhuis vol antiek achterliet, dat even verstoken van leven was als

het graf dat op hen wachtte. Het was een oude maar lucratieve branche. Waarom zou hij die laten schieten?’

De boomlange Thompson bewoonde met zijn vrouw Rita in Glasgow een onopvallend rijtjeshuis, *The Ponderosa*, vernoemd naar de ranch in de populaire western *Bonanza*. Aan de achterkant bood de woning uitzicht op een begraafplaats. Die zou nog goed van pas komen, want persoonlijk leed bleef de Thompsons niet bepaald bespaard. De gang naar het kerkhof was bijna routine.

Tussen de bedrijven door keek hij met zijn vrouw graag naar de serie *Coronation Street*, met geruite pantoffels aan en een goeie fles whisky bij de hand. Arthur was een gewoontedier. Elke avond haalde hij een paar *pints* in de nabijgelegen Provanmill Inn. Onverstandig voor een maffiabaas met zoveel vijanden, zou je zeggen. Maar voor Arthur golden lange tijd andere wetten.

Intussen keek Arthur jr., alias ‘Fatboy’, honderden keren naar zijn favoriete film: *The Godfather*. Met zijn vrouw woonde de gedoodverfde opvolger van de Godfather in hetzelfde huizenrijtje, op de andere hoek. Via een onderaardse gang waren beide woningen met elkaar verbonden. Een ideale *stash* voor wapens en drugs en een prachtige sluiproute om postende agenten op het verkeerde been te zetten.

Met zijn naar kerkgenootschappen verdeelde buurten en zijn jaarlijkse parades die uitdraaiden op rellen, was Glasgow het evenbeeld van Belfast. In het diepste geheim leverde de protestantse Thompson wapens aan de Ulster Defence Association. Uiteraard vooral om er zelf beter van te worden.

Jarenlang was hij informant van de geheime dienst MI5. In ruil voor zijn tips over de wereld van de misdaad mocht hij in drugs handelen. Een variant op de Nederlandse IRT-affaire: de opsporing ontspoorde. Natuurlijk hield Thompson zich niet aan de afgesproken hoeveelheden en overspoelde hij Glasgow met heroïne, cocaïne en marihuana.

De Godfather heerste met ijzeren hand. Wie hem in de weg liep, liet hij 'kruisigen' – vastspijkeren op de vloer – of in hun gezicht kerven. Een andere sanctie was het met een hamer verbrijzelen van de knieschijf. Of een pistoolschot. Als je geluk had, bleef het bij een gaatje in de voet.

Wie het echt te bont had gemaakt, kwam op de dodenlijst. Voor een grijpstuiver was er altijd wel een huurmoordenaar te vinden die zo'n 'klus' wilde klaren. Lijken werden in de kofferbak van een auto achtergelaten of gewoon op straat.

Een populaire dumpplaats was het bouwterrein van de Kingston Bridge over de Clyde. Voor het vullen van de enorme pijlers van die brug waren tonnen puin en cement nodig. Thompson hielp een handje met een paar lichamen, zo schrijft McKay droog. De slachtoffers kregen zoals dat heet 'betonnen laarzen'. Thompson genoot. 'Volgens de overlevering gooide hij ze er levend in en keek hij toe hoe ze langzaam naar hun dood zonken.'

Om uit handen van justitie te blijven, maakte Thompson veelvuldig – en doorgaans met succes – gebruik van de diensten van Joe Beltrami, zeg maar de Schotse Moszkowicz: een jonge verdediger die gedreven en fel opereerde en verbaal zeer begaafd was.

Voor de zekerheid had Thompson daarnaast zijn eigen methoden om op vrije voeten te blijven. Lastige getuigen werden onder druk gezet om hun kaken op elkaar te houden of met droge ogen – en uiteraard tegen betaling – te beweren dat ze echt niets hadden gezien, mijnheer de rechter.

Om nooit verrast te worden had Thompson een paar agenten van het korps Glasgow 'plat': in ruil voor een maandelijkse bijdrage leverden zij vitale informatie over lopende onderzoeken en geplande invallen. En – nog mooier – over de activiteiten van zijn concurrenten.

Eén van zijn tegenspelers was Wattie Douglas, alias 'Scarface'. Toen die de fout maakte drugs te dealen in territoria van Fatboy, was hij zijn leven niet langer zeker en sloeg op de vlucht. Diezelfde Douglas kennen we uit de Nederlandse misdaadgeschiedenis als vermeend partner in crime van 'De Hakkelaar'. Ook

hij had geïnvesteerd in de Great Alexander, een boot die uiteindelijk met 250 ton hasj aan boord voor de westkust van Afrika werd onderschept.

Reg McKay vertelt het verhaal van Thompson in een ongepolijste stijl. Soms heeft hij aan een paar woorden genoeg om een schrijnend beeld op te roepen. Als een crimineel die een tijdje in de bajes heeft gezeten weer vrijkomt, ziet deze meteen dat zijn vrouw veranderd is. 'Wezenloze blik, gebogen schouders. Alsof iemand het licht had uitgedaan. Heroïne.' Kijk, dat is schrijven.

Effectief bedient McKay zich van cliffhangers die je van het ene naar het andere hoofdstuk door het verhaal sleuren. Alsof de auteur je het mes op de keel zet en dwingt door te lezen. En dat is bepaald geen straf!

Het leven van Thompson stond in het teken van dood en verderf. In de loop der jaren wist hij diverse aanslagen op zijn eigen leven te overleven. Zelf relativeerde hij zijn status meer naarmate hij ouder werd: 'Ik? Ik ben meer grootvader dan godfather.' Om zijn geschonden imago op te poetsen gaf hij steeds meer geld aan goede doelen.

Op het laatst was hij niet meer dan een wandelende schiet-schijf. Iedereen wist waar hij woonde, waar hij zijn pints haalde, in welke auto hij reed. Bodyguards had hij niet meer. Net als Klaas Bruinsma was hij aan zichzelf overgeleverd. Nog geen twee jaar na de liquidatie van Bruinsma overleed Arthur Thompson, in maart 1993. In bed.

Reg McKay – die helaas in oktober 2009 aan de gevolgen van kanker overleed – heeft hem prachtig vereeuwigd. Zonder opspraak. Recht voor zijn raap. Precies zoals Arthur Thompson was: de laatste Godfather.

Dank u wel

Dank aan al die mensen die me hun pennenvruchten over Arthur Thompson hebben gestuurd, en die ervoor zorgden dat het weer ging kriebelen, er was nog zoveel te vertellen.

Aan *The Fox* voor de contacten die hij me belangeloos bezorgde en zijn scherpe, wijze oog voor een goed verhaal.

Aan hen die me hebben geholpen maar anoniem willen blijven.

Aan hen die me hebben geholpen zonder dat ze het zelf wisten.

Jullie weten zelf wel wie ik bedoel.

Ik ken jullie.

Arthur Thompson kende jullie heel goed.

Jullie kenden hem beter.

Reg McKay

Praisley

Opgedragen aan

Mijn partner in de misdaad.

Die me hielp ontsnappen uit de loonslavernij. Die niet mopperde toen de centen op raakten en het familiezuiver werd versja-cherd. Die me toen de rapen gaar waren bleef steunen. Die zeer geduldig mijn gekte heeft verdragen en mijn zwakheden getole-reerd. Die meer in me geloofde dan dat ik verdiende.

Aan mijn oogappel Gerry.

Aan mijn partner voor het leven.

Inhoudsopgave

Inleiding	17
1 Bloedserieus	21
2 Welkom in de hel	28
3 Oefenen voor de oorlog	33
4 Vangen en smijten	39
5 Waarom niet?	50
6 Een tochtje naar 't platteland	57
7 Lik m'n reet	64
8 Helse bureu	76
9 Bruggen bouwen	84
10 Sportwagens, busjes en lange treinen	91
11 Big Tex en de spionnen	101
12 Strijd tegen onrecht?	112
13 Een vriendendienst	120
14 Oude ruzie, nieuw gezicht	130
15 Bruggen, bakstenen en brouwsel	140
16 Vendetta	170
17 Het stinkt hier	181
18 Muren hebben oren	190
19 Vieze plaatjes	196
20 Opstand van de muizen	207
21 Ware liefde	219
22 Vochtig kruut, brandend dak	227
23 IJstijd	235
24 Aangeslagen	240

25	Maffia in Schotse ruit	243
26	Behekt	250
27	Kantje boord	257
28	De laatste curry	263
29	Judas in jurk	272
30	Een drama – versie een	277
31	Een drama – versie twee	283
32	Zwarte pakken, bruine enveloppen	286
33	Vuile streken	293
34	Rug tegen de muur	302
35	De prijs van vriendschap	311
36	Schaakmat	316
37	Afscheid van de Godfather	325
38	Naspel	329
	Wat is er van ze geworden?	337
	Bibliografie	357
	Register	359

Inleiding

‘U kent mij niet, maar ik weet alles over u,’ zei de stem van de anonieme man aan de telefoon. ‘En alles over die ouwe boef.’ Het was een van mijn minder gepolijste contacten over Arthur Thompson, maar wel iemand wie ik erg dankbaar ben. Sinds het boek uit is, word ik continu benaderd door mensen die beweren alles te weten over wat of wie ik ook heb geschreven. Ik ben eraan gewend geraakt. Bij publicatie van *The Last Godfather* beheerste het mijn leven bijna volledig. Ik kon maandenlang de pub niet binnenstappen of er kwam een of andere oude sok op me af geschuifeld met een verhaal over Arthur. Maar toen kwam dit telefoontje, van die undercoveragent. Dat was nog eens een verrassing. Agenten praten niet met me; doen ze dat wel, dan worden ze stevig op de vingers getikt.

Deze agent had op de avond dat Bobby Glover en Joe Hanlon werden doodgeschoten, de avond voor de begrafenis van Fatboy Thompson, op wacht gestaan bij The Ponderosa, de woning van Thompson.

‘We hebben hem die nacht wel zeven of acht keer door het raam kunnen zien,’ zei de agent. ‘Hij kwam zelfs naar buiten om met ons te praten. Hij kon er onmogelijk tussenuit glippen en kan dus niet betrokken zijn geweest bij de schietpartij op Bobby en Joe.’

Hij kon onmogelijk via de geheime tunnel onder zijn huis naar Fatboys huis lopen, door het achterraam het huis uit, de muur over en langs het achterpad naar een klaarstaande auto lopen?

Zoals hij talloze keren had gedaan. Hij kon onmogelijk naar een plek vijf minuten verderop rijden, de fatale daad plegen, langs dezelfde weg teruggaan, en even later vanuit zijn woonkamer naar de agenten zwaaien? Onmogelijk?

Maar ik ben die agent dankbaar. Hij gaf me nieuwe, nuttige informatie, die overeenkwam met wat een andere man in een andere bar me vertelde toen ik een keer in alle rust een borrel wilde drinken.

Dan heb je nog de mannen van zijn generatie, die met de Godfather zijn opgegroeid, maar goede redenen hadden om hem te ontgroeien.

De brave zakenlieden kwamen in hordes opdruiven met hun verhalen. Gek eigenlijk dat een boek ze uit de kast lokt, terwijl ze zich jarenlang stil hebben gehouden. Als je hoort wat voor streken ze samen met Thompson uithaalden, ga je jezelf afvragen of de wereld niet alleen maar uit oplichters bestaat – met als enige verschil dat de een het toegeeft en de ander het voor zich houdt.

Dan waren er de paperassen die me, meestal anoniem, werden toegespeeld. Kopieën van brieven van hoofdcommissarissen, officiële rapporten, overlijdensverklaringen, rapporten over onopgeloste moorden, notities over geheime bergplaatsen van illegale wapens, plaatsen delict, en nog heel veel meer.

Dat alles hielp me bij het verzamelen van de ontbrekende stukjes in de legpuzzel van Arthur Thompsons leven. Aan een lang leven in de top van de georganiseerde misdaad valt heel wat te ontdekken. Een leven dat zo veel mogelijk buiten de publieke belangstelling werd geleefd heeft karrenvrachten aan geheimen. En dan zijn er nog al die andere lui, die weten wat hij heeft uitgespookt en nóg de koude rillingen hebben als ze aan hem terugdenken. Die hun kennis bij stukjes en beetjes, en pas wanneer ze het gevoel hebben dat de kust veilig is, prijsgeven. Er zijn vast nog meer verhalen.

En wát voor verhalen: over marteling, ontvoering, betonnen laarzen, Schotse criminelen in het buitenland, en nog heel veel meer. Meer dan genoeg om een heel nieuw boek mee vol te

schrijven, maar ze zijn hier in deze herziene uitgave verwerkt.

Zal het verhaal over Arthur Thompson ooit compleet zijn?
Wie zal het zeggen? Tenslotte was hij de laatste Godfather.

1 Bloedserieus

De auto kronkelde zich langzaam door de verlaten straten, die na een dag regen donker en vettig glansden. Het was een bewolkte winteravond, donker als bloed bij nacht, een avond om veilig bij de open haard te zitten. Maar niet voor de drie grimmig kijkende mannen in de auto. Ze hadden zaken te regelen.

Vanuit het noorden van de stad reden ze langs de victoriaanse steenmassa van de Royal Infirmary, het ziekenhuis dat voor iedereen in die buurt symbool stond voor pijn en hoop, en waar men maar liever niet kwam. Een ambulance met gillende sirene en flikkerende zwaailichten passeerde hen toen ze langs de kathedraal reden. Grotelijke silhouetten van monumentale grafstenen op de oeroude grond van Necropolis beloerden hen toen ze er de vaart in zetten. Dit was het oude Glasgow. Hun Glasgow, maar ze moesten er niets van hebben. Geschiedenis leverde geen cent op. Het waren nieuwe tijden, en ze waren mannen van hun tijd.

Door naar de toren van Trongate en de lichten van cafés, friettentent, koffiehuisen en Argyle Street. Groepjes jonge mannen, teddyboys met achterovergekamde brillantinekapsels, lange jassen en kachelpijpbroeken, slenterden over het trottoir en floten naar stelletjes jonge vrouwen met suikerspinkapsels en te veel make-up. De meesten gingen dezelfde kant uit als de mannen, in oostelijke richting, om in Barrowland Ballroom te gaan dansen. Binnen een paar jaar zou die naam synoniem staan voor de dood in een erg ongebruikelijke vormomgeving. Een keurig ge-

klede, beleefde, Bijbelteksten citerende jongeman – het type ideale schoonzoon – pikte er meisjes op en liet ze 's ochtends dood achter. Binnen een paar jaar zou de naam Bible John het gezicht bepalen van vrij rondlopende seriemoordenaars, maar nu nog niet. John waarde nog niet rond door de straten van de stad. Nu waren ze veilig. Dat dacht men althans.

Meer naar het zuiden lagen het High Court en Glasgow Green, waar vroeger duizenden mensen samendromden om zich te verkneukelen bij de aanblik van de stakkers die in het openbaar werden opgehangen. De auto zwaaide linksaf, de Barras Market over, waar de kraampjes er verloren en spookachtig bij stonden en doorweekt afval door de wind werd voortgeschoven.

'Hier stoppen,' gebod de passagier voorin.

'Moeten we mee?' vroeg de chauffeur, die met een chagrijnige blik werd bedankt voor de moeite.

'Laat de motor maar draaien.'

Zodra hij op de stoep stond stak de man voorin, nonchalant om zich heen kijkend, zijn kraag op. Hij stak een hand in zijn jaszak, betastte iets en liet daarna een hand de binnenkant van zijn colbert in glijden. Een gebaar dat hij even geroutineerd uitvoerde als veel mannen die voelen of ze hun portefeuille en sleutels bij zich hebben. Kennelijk tevredengesteld stapte hij zelfverzekerd, na nog een snelle blik langs de straat, een pub binnen.

'Die kijkt goed uit,' zei de passagier achterin.

'Zeg dat wel,' zei de chauffeur, terwijl hij een pakje Bristols uit zijn zak haalde en er zijn collega een aanbod.

'Hij verwacht toch geen rottigheid, hè?'

'Welnee, zo is hij nou eenmaal. De man slaat niks over.' De twee mannen knikten instemmend, rookten, en keken door de met regen bespatte raampjes wezenloos naar een oude man, die op dronken zwabberbenen pogingen deed om over de stoep vooruit te komen. Eén stap vooruit, twee opzij. Nog een stap vooruit, twee opzij. Hij zwalkte in de richting van de rijweg en stond dan ineens stil, met een verbaasde uitdrukking op zijn gezicht. Nam zijn pet af, wreef over zijn kale schedel en ondernam

dan resolute pogingen om weer op de stoep te geraken. Tegen de tijd dat de deuren van de pub openzwaaiden stevende de oude dronkaard net weer op de weg af.

‘Gelukt?’ vroeg de chauffeur.

‘Nee, hij was er niet,’ antwoordde de man voorin.

‘Stomme zak.’

‘Yep, heel stom.’

‘Huisadres?’

‘Yep, Duke Street.’

De lange, onafgebroken rijen huurkazernes van Duke Street vormden een stuk straatgeschiedenis van Glasgow dat de mannen maar al te goed kenden. De dicht opeengepakte bewoners beschikten over een talent voor moord en relschopperij dat de bewoners van Glasgow meer schrik aanjoeg dan de gewelddadige reputatie die de buitenwereld de wijk Gorbals toedichtte. Het was een oud gedeelte van de stad en het stonk er naar bloed.

Je had er het slachthuis, waar elke dag honderden runderen de dood in werden gedreven, zodat het geloei en de stank van hun doodsangst zich mijlenver over de daken verspreidde. Het terrein van de oude Duke Street Prison, waar executies werden voltrokken nadat het publiek het spektakel van in het openbaar bungelende lijken was ontzegd. Verderop lag het achterplaatsje van Duke Street 652, waar Susan Newell het lichaam van John Johnston, nog maar dertien jaar oud, had gedumpte. Newell had de jonge krantenjongen in haar flat in Coatbridge vermoord om redenen die geen mens kon bevatten. Ze ging te voet op weg naar Duke Street, bijna twintig kilometer verderop, met zijn drukte en chaos en smerigheid een ideale plek om zich van een lijk te ontdoen. Susan Newell hoefde het hele eind naar Duke Street niet te lopen, aangezien ze een lift kreeg van een attente vrachtwagenchauffeur. Ze moest wél lopen op 10 oktober 1923, toen scherpreechter John Ellis haar in Duke Street Prison, als laatste vrouw die in Schotland werd opgehangen, terugstuurde naar haar Schepper. Dat was Duke Street: net als Glasgow zelf een gewelddadige, onbarmhartige plek.

De auto snorde de straat door; de chauffeur op zijn hoede voor gaten in het wegdek.

‘Idioten! Stelletje gekken dat jullie zijn!’ De man achterin had zijn raampje opengedraaid en schreeuwde naar de geel verlichte ramen van het plaatselijk gesticht. De andere twee mannen gniffelden en grijnsden.

‘Wie is er nou eigenlijk gestoord?’ zei de man voorin. ‘Wie is er tegen een gebouw aan het brullen?’

‘Nou, je weet toch wat ze zeggen?’ zei de man achterin ad rem, ‘Muren hebben oren.’

Zijn collega’s bulderden van het lachen om zijn vasthoudendheid, totdat de man voorin terugsløg. ‘Misschien is die daar hardhorend.’

‘Hardhorend? Ha, die is goed. Hardhorend, zeg je?’

‘Een paar huizen eerder stoppen,’ commandeerde de man voorin. ‘Ze moeten ons niet zien aankomen.’

Toen de auto bij de stoeprand stopte, zaten de twee anderen nog van de geestigheden na te genieten. ‘En dat betekent niet lachen, stomme idioten,’ gromde de man voorin, bloedserius nu, terwijl hij een tas met gereedschap van onder het handschoenenkastje pakte. De mannen zwegen ogenblikkelijk en moeiteloos, alsof iemand hun humorknop had afgezet. Zo leek het. Het was de angst voor hun jonge baas.

In het trappenhuis rook het vochtig en schimmelig zoet; halverwege de eerste verdieping had iemand tegen de muur gepiest. Er hing een door bier overheerste pislucht bij de deur waaraan de man voorin rammelde, terwijl zijn twee maten iets verder naar achter in het schemerdonker bleven staan.

‘Hij is er niet.’ Geen ‘hallo’ of ‘kan ik u helpen?’ van de kleine vrouw die opendeed. Het was overduidelijk dat ze het bezoek verwachtte en wist wie ze waren. Het geblondeerde haar viel uit een paar loszittende haarspelden over haar gezicht, dat besmeurd was met strepen rouge van gisteravond. Op haar bovenlip zaten vegen verbleekte rode lipstick. Ze was dertig en liep tegen de vijftig. Voor deze buurt zag ze er nog goed uit.